

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022788 21 Uvp
Banja Luka, 16.09.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz učešće Nataše Božić zapisničara, u upravnom sporu po tužbi K. S. iz T., Ulica K., lamela D (u daljem tekstu: tužilac), protiv odluke tuženog Izvršni ... Advokatske ... R. S. broj: SSPP-02-0-04/2018 od 31.03.2018. godine, zastupan po predsjedniku B. R., advokatu iz B. L., u predmetu brisanja iz Imenika stručnih saradnika za pravna pitanja Advokatske ... R. S., odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 022788 18 U od 28.01.2019. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 16.09.2021. godine, donio je slijedeću

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom u stavu 1. izreke, odbijena je kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog osporenog akta, u stavu 2. izreke odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 1.800,00 KM i u stavu 3. izreke odbijen je zahtjev tužioca za odlaganje izvršenja rješenja tužene. Osporenom odlukom u stavu 1. utvrđuje se da je tužilac, diplomirani pravnik, iz T., koji je obavljao djelatnost stručnog saradnika za pravne poslove u advokatskoj kancelariji M. S. iz T., koji je imao sjedište advokatske kancelarije u T., u Ulici S. S. ..., ispunjava uslove za brisanje iz Imenika stručnih saradnika za pravne poslove Advokatska ... R. S. (Advokatska ...). U stavu 2. te odluke određeno je da će se brisanje imenovanog iz Imenika stručnih saradnika za pravne poslove Advokatska ... izvršiti sa danom 31.03.2018. godine, a rješenje o brisanju iz Imenika stručnih saradnika za pravne poslove Advokatska ..., će donijeti predsjednik Izvršnog ... Advokatska

Odbijanje tužbe obrazloženo je s pozivom na odredbu člana 107. stav 3. Zakona o advokaturi Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj: 80/15, u daljem tekstu: Zakon o advokaturi), te odredbu člana 239. Statuta Advokatske komore Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj: 34/16, u daljem tekstu: Statut), a sve s obzirom da je rješenjem tužene broj SSPP 01-1-27/2015 od 15.12.2015. godine dozvoljen upis tužioca u Imenik stručnih saradnika za pravne poslove Advokatska ..., te kod činjenice da je odlukom tuženog A-04-0-03/1018 od 27.01.2018. godine poslodavac tužioca M. S. brisan iz Imenika advokata Advokatska ... to je tuženi bio dužan da postupi po odredbi člana 239. Statuta i da po službenoj dužnosti izvrši brisanje tužioca iz odgovarajućeg Imenika Advokatska ..., jer su prestali uslovi da se u njegovoj advokatskoj kancelariji obavlja advokatska djelatnost.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac osporava njenu zakonitost zbog pogrešne primjene materijalnog prava, navodeći da se osporena odluka tuženog zasniva na odluci od 27.01.2018. godine kojom je utvrđeno da su se stekli uslovi za prestanak bavljenja advokaturom advokatu M. S.. Sud uzima takvu odluku kao utvrđenu bitnu činjenicu pa da se shodno tome primjenom člana 239. Statuta ta odluka ima primijeniti i na stručne saradnike. Pobjianu presudu smatra nepravilnom u najmanje dva pravca, jer da je odluka od 27.01.2018. godine poništena presudom nižestepenog suda broj 11 0 U 022462 18 U od 21.01.2019. godine, a druga nepravilnost se ogleda u tumačenju i odabiru materijalnog prava vezanog za ovaj slučaj. Odredba člana 239. Statuta je u suprotnosti sa odredbom člana 107. Zakona o advokaturi kao i člana 108. istog zakona kojima je određeno u kojim slučajevima je propisan prestanak prava na bavljenje advokaturom te da će se ti slučajevi odnositi i na stručne saradnike i na pripravnike. Odredba člana 238. Statuta je završna odredba koja je zasnovana na odredbama Zakona o advokaturi pa kako advokatskom stručnom saradniku može da prestane pravo samo ako se na njegovoj strani steknu uslovi iz člana 107. Zakona o advokaturi ili člana 237. Statuta. Napominje da ako se steknu uslovi za prestanak rada advokata, onda u svakom slučaju ne dolazi do apsolutnog gašenja djelatnosti advokata jer na njegovo mjesto stupa preuzimatelj a on može biti imenovan samo iz reda advokata. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobjiana presuda ukine ili preinači kako u pogledu glavne stvari tako i u pogledu sporednih potraživanja.

U odgovoru na zahtjev tužena osporava njegove navode. Navodi istorijat postupka i ukazuje da je odluka tuženog od 27.01.2018. godine o brisanju advokata M. S. iz Imenika advokata Advokatska ... poništena presudom nižestepenog suda od 21.01.2019. godine samo iz formalnih nedostataka odnosno povrede postupka iz člana 197. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) pa da je u postupku izvršenja te presude naloženo hitno otklanjanje učinjenih nepravilnosti, a ističe da je advokat M. S. koji je bio poslodavac tužioca brisan iz Imenika advokata Advokatska ... zbog nedostojnosti, a s obzirom da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Doboju od 23.02.2017. godine osuđen na kaznu zatvora zbog krivičnog djela neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga, zbog čega mu je shodno članu 107. stav 1. tačka 7) Zakona o advokaturi prestalo pravo na bavljenje advokaturom. S obzirom da je odredbom člana 239. Statuta propisano da će u slučaju brisanja advokata iz Imenika advokata Advokatska ... iz razloga navedenih u članu 237. stav 1. Statuta Izvršni odbor po službenoj dužnosti donijeti odluku i rješenje o brisanju iz odgovarajućeg imenika i stručnog saradnika za pravne poslove i advokatskog pripravnika ukoliko su bili u radnom odnosu s tim advokatom. Slijedom navedenog brisanjem advokata M. S. iz Imenika advokata Advokatska ... iz već navedenih razloga ispunili su se uslovi da se po službenoj dužnosti izvrši brisanje tužioca iz Imenika stručnih saradnika za pravne poslove. Rješenjem broj A-04-1-03-1/2018 imenovana je V. P. advokat iz T. za preuzimatelja advokatske kancelarije Okružnog suda u Banjoj Luci, ali to ne može biti od uticaja na primjenu odredbe člana 107. i 108. Zakona, u vezi sa članom 237. i 239. Statuta. Opreza radi navodi da je i Okružno tužilaštvo u Doboju obavijestilo Advokatska ... da je 29.05.2018. godine prosljedilo Osnovnom sudu u Tesliću optužnicu broj T 15 0 Kt 0026362 protiv tužioca zbog krivičnog djela posebni slučajevi falsifikovanja isprave iz člana 348. stav 5. i u vezi sa članom 347. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srpske. Slijedom toga odloženo je donošenje odluke o zahtjevu tužioca za upis u Imenik advokata Advokatska ... obzirom na ispunjenost uslova za primjenu člana 8. stav 1. Zakona o advokaturi.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev i pobjianu presudu po odredbama člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu:

ZUS), kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima spisa odlukom Izvršnog odbora Advokatska ... od 27.01.2018. godine utvrđeno je da je M. S. diplomirani pravnik iz T., koji je imao sjedište advokatske kancelarije u T., Ulica S. S. ..., Novi ... centar, dana 18.08.2017. godine stekao uslove za prestanak bavljenja advokatskom djelatnošću. Određeno je da će se brisanje imenovanog izvršiti sa danom 27.01.2018. godine, a rješenje o brisanju iz Imenika advokata Advokatska ... donijee predsjednik Izvršnog odbora Advokatska ... na osnovu te odluke. Odluka je donesena jer su se ispunili uslovi iz odredbe člana 107. stav 1. tačka 7) Zakona o advokaturi, a s obzirom da je pravosnažnom presudom Osnovnog suda u Doboju od 23.02.2017. godine osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora u trajanju od 5 mjeseci za krivično djelo neovlaštena proizvodnja i promet opojnih droga. Predmetna odluka od 31.03.2018. godine o brisanju tužioca iz Imenika stručnih saradnika za pravne poslove Advokatska ... donesena je na osnovu prethodne odluke i istom je određeno njegovo brisanje sa danom 31.03.2018. godine uz obrazloženje da je M. S. bio poslodavac tužioca odnosno da je tužilac u ovoj advokatskoj kancelariji obavljao poslove stručnog saradnika pa s obzirom na razloge brisanja njegovog poslodavca iz Imenika advokata Advokatska ... to je shodno odredbi člana 239. Statuta predmetna odluka donesena po službenoj dužnosti.

Tužilac prigovara postupanju tužene ističući da je rješenje o brisanju M. S. iz Imenika advokata Advokatska ... u međuvremenu poništeno presudom nižestepenog suda od 21.01.2019. godine koja se i nalazi u spisu predmeta. Međutim ocjena zakonitosti akta vrši u vrijeme njegovog donošenja, pa kako je odluka o brisanju advokata M. S. iz Imenika advokata Advokatska ... bila na snazi u vrijeme donošenja osporenog akta, to naknadna izmjena u konkretnom slučaju nije od uticaja.

Drugi prigovor tužioca odnosi se na pogrešnu primjenu materijalnog prava, odnosno pogrešnu primjenu odredbe člana 239. Statuta za koji smatra da je u suprotnosti sa odredbom člana 107. i 108. Zakona o advokaturi, zbog čega da nije bilo mjesta primjeni tih odredaba niti donošenju pobijane odluke po službenoj dužnosti.

Odredbom člana 107. stav 1. tačka 7) Zakona o advokaturi propisano je da advokatu prestaje pravo na bavljenje advokaturom u slučaju osude za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za bavljenje advokaturom pa mu prestaje pravo na bavljenje advokaturom od dana pravosnažnosti presude nadležnog suda. Ta odredba je u potpunosti preuzeta odredbom člana 237. Statuta i na isti način i iz istih razloga regulisan prestanak prava na bavljenje advokaturom.

Odredba člana 108. istog zakona određuje da se odredbe o prestanku prava na bavljenje advokaturom primjenjuju i na advokatske stručne saradnike za pravne poslove i advokatske pripravnike. Odredbom člana 238. Statuta je takođe je određeno da se odredba člana 237. stav 1., 2. i 3. toga statuta primijenuje i na stručne saradnike za pravne poslove i advokatske pripravnike upisane u odgovarajuće imenike Advokatska ... ukoliko se u odnosu na njih stekne neki od razloga navedenih u toj odredbi za prestanak prava na bavljenje poslovima stručnog saradnika za pravne poslove ili prava na pripravničku vježbu i staž advokatskog pripravnika.

Odredbom člana 239. Statuta je propisano da će u slučaju brisanja advokata iz Imenika advokata iz razloga navedenih u članu 237. stav 1. Statuta Izvršni odbor Advokatska

... po službenoj dužnosti donijeti odluku i rješenje o brisanju iz odgovarajućeg Imenika Advokatska ... stručnog saradnika za pravne poslove i advokatskog pripravnika ukoliko su bili u radnom odnosu sa tim advokatom.

Dakle, odredbom člana 239. Statuta propisan je način postupanja tužene u slučaju kada su stručni saradnik za pravne poslove i advokatski pripravnik bili u radnom odnosu sa advokatom koji je brisan iz razloga navedenih u članu 237. stav 1. toga statuta, što nije u suprotnosti sa naprijed navedenim odredbama Zakona o advokaturi i Statuta. Naime stručni saradnici za pravne poslove se upisuju u Imenik stručnih saradnika Advokatska ... između ostalog i uz uslov da imaju zaključen ugovor o radu sa advokatom, (član 67. i 68. Zakona o advokaturi). S obzirom da je tužilac bio u radnom odnosu kod advokata M. S. kojem je u vrijeme donošenja pobijane odluke prestalo pravo na obavljanje advokatske djelatnosti to ni njegov ugovor o radu sa tim advokatom nije važeći, pa shodno tome postoje uslovi za njegovo brisanje iz odgovarajućeg imenika. Činjenica na koju tužilac ukazuje, da ne dolazi do apsolutnog gašenja djelatnosti advokata, jer na njegovo mjesto stupa preuzimatelj nije od uticaja upravo iz razloga što se ugovor o radu zaključuje sa advokatom koji obavlja djelatnost u vrijeme zaključenja ugovora.

Proizlazi da su ispunjeni uslovi za donošenje pobijane odluke pa se zahtjev ukazuje neosnovanim.

Kod takvog stanja stvari, a kako ni ostali navodi nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog iz člana 35. stav 2. ZUS koji bi je činio nezakonitom, pa se zahtjev tužioca odbija primjenom odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić